

AVSTRIJA BO KMALU SKLENILA MIR.

VOJNA SE BO NEĀADOMA KONČALA KOT SE JE ZAČELA. — KMALU MIR. — AVSTRIJA IN ITALIJA SE POGAJATE. — NEMŠKE ARMADJE SO OSLABELE. — POGAJANJA MED ANGLEŠKO VOJNO KOMISIJO IN ANGLEŠKIMI OBLASTMI. — AVSTRIJA JE TAJNO STAVILA SVOJO PONUDBO.

Washington, D. C., 23. aprila. — Priznane težkoče zaradi živeča v centralnih državah, nemiri v Nemčiji in Avstriji, finančna kriza, nemirnost avstrijskih čet, znaki o oslabilosti nemških armad celo na francoskem — vse te stvari zanimajo javnost. Na tej podlagi se bodo tudi danes ali jutri pričela posvetovanja med angleško vojno komisijo in ameriškimi oblastmi, da se dožene, na kak način naj bi Združene države pomagale zaveznikom, da dosežejo zmago nad Nemčijo in njenimi zavezniki.

Sinoči se je priznalo v uradnih krogih, da se bo vojna ravno tako naglo končala kot se je pričela. Kaj bi temu mogel biti vzrok, se ni povedalo. Natančneje poročilo ne sme priti v javnost. Ne ve se, ali so to mnenje izrazili angleški zastopniki, ali pa so o tem poročali ameriški diplomati v Evropi.

O Avstriji prihajajo presenetljiva poročila, o katerih s se sinoči razgovarjali vsi vladni uradniki.

Nemčija je vztrajala vladarju zadnjih neuspehov na francoskem bojišču. Poleg tega ima v notranjosti stavke in druge nemire. Mora pa tudi skrbeti, da se ji ne izneverita Avstrija in Bolgarija.

Zelo značilno je, da je Avstrija poskušala doseči separaten mir ne samo z Rusijo, pač pa tudi z Italijo.

Mirovno ponudbo je Avstrija stavila tajno. Zdelo jo razpršljivo laški, angleški in francoski državniški, ki zborujejo ravno sedaj v Rimu.

Ker bi Nemčija storila vse, da se prepriča vsak separaten mir, zato se ta pogajanja drže tajno, dokler se ne dožene kaj gotovega. — Avstrija je pri volji odstopiti Italiji laške provincije, da ji ostanejo nedotaknjene njene poglavitne dežele.

Mlad avstrijski cesar ni s tem zadovoljen, da je Nemčija dobila tak vpliv nad Avstrijo. Svojo nevoljo je pokazal takoj, ko je zasedel prestol. Ker je zelo samostojnega mišljenja, zato hoče biti popolnoma neodvisen od Nemčije.

Vse domneva, da se bo cesar Karol iznevil Nemčiji. Avstrija sama priznava, da ima v deželi med številnimi narodi velike težkoče.

Značilna je tudi nedelavnost avstrijskih čet na ruski in laški fronti.

Od kar je Karol na prestolu, se niso vršili nikakr večji boji ne na ruskem, ne na laškem bojišču. Dasi ravno je pomlad že dolgo tu, vendar niso avstrijske armade poskušale nikake ofenzive. Tudi Italija ni se držila mirno. Zlasti na laškem bojišču je premirje.

Najbrže je to posledica tajnih pogajanj med Dunajem in Rimom. Zelo čudno se zdi diplomatom, zakaj Italija ni iskala v Združenih državah vojnega pomočnika, medtem ko so vsi drugi zavezniki poslali svoje zastopnike, da se pogajajo z ameriškimi finančniki za večjo pomoč. Zato se misli, da se pogajanja med avstrijsko in laško vlado dosega že tako stališče, da laška vlada domneva, da ji ne bo treba več iskati vojnega pomočnika v večjem obsegu.

Kakor hitro bi Avstrija podpisala separaten mir, bi sledila tudi Bolgarija.

Zaupna poročila so prišla v zadnjih tednih o Bolgariji, da želi skleniti separaten mir, potem ko je nemški zaveznikom pomagala podjarmiti Srbijo in Rumunijo.

Po vsej Bolgariji se je pokazal velik nemir vlad nemških neuspehov na francoskem bojišču in o prepričani, da moč nemške armade gine. Tudi trojeleonele simpatije bolgarskega naroda do Rusije so se povečale, odkar je bil strugovljen ruski car. Zato si tudi Bolgarija sedaj tako zelo želi miru s svojimi slovanskimi brati — Rusi.

Mnogo prej bo prišlo do tega, da bo Avstrija in Bolgarija zapustila Nemčijo, kakor pa Rusija zaveznike, predno je nemški militarizem str.

Resni zapletljivi v Avstriji se ugodno razvijajo in mogoče se bo vladna oblika predrugačila.

Tudi Rusija ima svoje težkoče, zlasti v finančnem oziru. Da se ne bi bilo treba Rusiji podati iz tega razloga, je Amerika vedno pripravljena pomagati ruski vladi, da premaga vse težkoče. Združene države so pripravljene takoj poslati v Rusijo denarja in potrebnega vojnega materiala. Na ta način bi se pripomoglo, da bi ruski narod tem boju podpiral sedanjo proviziorno vlado.

Ponudba in vprašanje.

Trgovsko načelo je, da je cena vsakega blaga odvisna od ponudbe in vprašanja, kadar pride na trg. To se pravi: Ako pride na trg mnogo blaga ter se povprašuje malo po njem, da je malo kupecev, je cena nizka. Ako pa je na trgu malo blaga in mnogo kupecev, se cena blaga dvigne; prodajalec zahteva večji dobiček, ker vidi, da morajo kupci plačati, ako hočejo dobiti blago. Cena se zviša, namreč dobiček prodajalca, v Ameriki spekulanta, ampak blago se radi tega prav nič ne pomnoži. Ameriški spekulanti znajo vse to napraviti umetno s pomočjo ogromnega kapitala, s katerim razpolagajo in s pomočjo skladišč, da ne dajo blaga na trg. To načelo pa bo ostalo, dokler bodo imeli spekulanti pravo roko, kot jo imajo sedaj in dokler ne bo država napravila temu konec, kot je v evropskih vojnih državah. Po tem trgovskemu načelu bi morala stati na primer ena pomaranča v Nemčiji ali v Avstriji \$100 in funt mesa ali krompirja tisoč dolarjev, ker je vprašanje po njem grozno veliko, ponudba pa skoraj nobenih.

To načelo velja pri trgovcih in vseh kapitalistih za vsako blago. In kapitalisti smatrajo delavcevo moč tudi za nekako blago, kot živ stroj ter se ravno po tem načelu v slabih časih; tedaj namreč znižajo plače. Ko pa pridejo boljši časi in primanjkuje delavskih moči, tedaj pa napravijo svoje zveze med seboj, da se bojujejo proti lastnemu zgornj imenovanemu načelu in drže plače nizke, kot je to slučaj sedaj.

Velika brezična naprava.

Philadelphia, Pa., 23. aprila. — V Philadelphiji so v Navy Yardu pričeli graditi največjo in najmočnejšo brezično napravo na svetu.

8 te postaje se bo lahko brzojavilo na razdaljo treh četrtin naše zemlje. Na ta način se bo lahko direktno občevalo s Filipini in drugimi posestmi Združenih držav. — Zgradba bo višja kot 700 čevljev.

Zaplenjenje orožja.

Vsak podanik sovražne države, ki bo imel od danes opoldne dalje v svoji posesti kakršnokoli orožje, eksplozivne snovi, brezično napravo, letalo, kuka navodila za signalne, bo aretiran.

To naredbo je včeraj izdal državni maršal.

POZOR!

Ker nam je od drugega natias zaostalo kakih 300 Koledarjev, prodajamo sedaj po 15c. komad.

SLOVENSKO PUBLISHING CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Ogrski socialisti.

Kodanj, Dansko, 23. aprila. — Večje število ogrskih socialistov, ki so se vdeležili prejšnji teden socialistične konference v Berlinu, je obiskalo Kodanj, kjer so konferirali s tamnoimšnji socialističnim voditeljem, M. Stanning-om. Rekli so, da imajo veliko zaupanje v uspeh mirovne konference, ako bi se skliceala.

Izrazili so se, da bi se s socialisti lahko doseglo sporazumljenje za mir. Pravijo pa, da bi se pogajali samo z ruskimi socialisti in ne s socialisti drugih držav.

Dr. Adler, avstrijski socialistični voditelj, je šel po konferenci v Curih v Švici.

Švedska misija.

Stockholm, Švedsko, 23. aprila. — Herman L. F. Langererantz, ki je bil švedski poslanik v Washingtonu 1911, je v posebni misiji na potu v Združene države. To je v zvezi z ameriškimi uvozi v Švedijo in s finančnimi razmerami obeh držav.

Schwab je ponudil državi svoje tovarne.

Washington, D. C., 23. aprila. — "Vse moje tovarniške naprave so državi na razpolago. Stori bomo vse v svoji moči, da sodelujemo v tem trenutku z ameriškimi narodom."

To izjavo je danes popoldne izdal Schwab mornariškemu tajniku Danielsu.

Volitve v Rusiji.

Brzjav iz Rusije naznanja, da je kongres delavskega vojaškega in zborniškega sveta sprejel sledečo priporočila:

Zbornice se naj snide prej kot mogoče v Petrogradu. Volitev se naj udeležijo tudi vojaštvo po istem načinu kot ostalo prebivalstvo, to da aktivna armada naj voli za sebe. Ženske naj imajo isto volilno pravico kot moški. Starost oseb za volilno pravico je določena na 20 let. Svet delavcev in vojakov naj kontrolira volitve, ki naj določijo politični režim Rusije in temeljne postavbe. Nadalje se priporoča, da potem, ko bodo urejena ustavna vprašanja, se naj vzame v pretres in uredi agrarne (poljedelske) programe ter sprejme nove postavbe za delavce, vprašanja narodnosti, organizacije krajevnih samovlad in vsa vprašanja mednarodnega značaja.

V Carigradu.

Razmere, ki vladajo v Carigradu so take, da je mesto podobno pokopališču. Poročevalci pripovedujejo strašne reči. Ljudstvo stoji pod vladnim bičem. Ono ne ve za angleško armado in za Ruso, ki so že pri Jeruzalemu. Ne ve za izgubo Mezopotamije. Po mestu je na tisoče vladnih vohunov, kateri javno vsakega, ki reče le kako besedo.

Izginilo je na stotine ljudi da ne ve niko kam. Brat ne zaupa bratu. Vse je razburjeno, vse na pol blazno. Lakota, bolezen in druge nadloge razsajajo v mestu; živeža ni, niti rib ni, ker se ribiči ne upajo v morje zaradi podmorskih min. Draginja je strašna. — Funtsladkorja stane \$1.80, kava, \$3.75, riž \$4.50, čaj \$12.50, čevlji pa \$16.50. Ladij je nima Turčija skoraj nič več, ker so uničene ali pa ujetje. Nekaj nemških in avstrijskih parnikov stoji v luki, toda ga niti se ne morejo. Mesto nima ne drv, ne premoga. Nemška vlada je sicer skušala urediti razmere, kar jih ima doma, namreč deliti brano na karte, toda ta sistem je odpovedal, ker ni reda v mestu. Tako je vse zbegano, vse obupano in sovražnik zavzema deželo blizu mesta brez upanja na rešitev.

Nemška posega pa aluminiju.

Berlin, Nemčija, 23. aprila. — Vlada je pozvala narod, da naj izroči vse izdelke iz aluminija. Od dani se morajo žlice, vse kuhinjsko orodje, perana držala, posode za zobobree, tobačne klatijee itd. Imenovanih je 380 stvari.

Kerenski.

London, Anglija, 23. aprila. — "Daily Express" v Londonu prinaša dopis svojega poročevalca, ki je imel intervju z ruskim vojnim ministrom Kerenskim, ki je za Rusijo to, kar je Lloyd George za Anglijo.

Kerenski je rekel, da se ruski narod bori za svobodo in ne za ozemlje. Se nikdar poprej ni bil narod tako navdušen za vojno kot ravno sedaj. Celo Litvini, Poljaki, Malorusi in Finci, ki pod staro vlado niso nikdar kazali prevelikega vojnega navdušenja, so zdaj odločni braniti domovino do zadnjega.

Ko je predsednik Wilson izrazil voljo svojega naroda, je rekel Kerenski, "je napravil zelo veliko potezo. Popolnoma se strinjam z njegovimi cilji, katere je predlagal kot podlago za stalni mir."

V svojem načelu je Kerenski za to, da se vse povrači, zlasti kar se tiče Poljakov in Belgijcev, odločno je pa proti vsaki vojni odškodnini. V tem oziru so drugi ministri nekoliko drugačnega mišljenja.

Kerenski je rekel, da so Amerikanci, ker so stopili v vojno mnogo bolj priljubljeni v Rusiji, kot so kdaj bili priljubljeni Angleži.

O razmerah v Rusiji pod staro vlado je Kerenski naslikal zelo temno sliko. Rekel je, da bi bila ponudnanska nemška ofenziva proti Rusiji za rusko državo velik udarec in poraz. Ruski vojaki so stradali in dezertirali. V januarju so imeli vojaki samo za dva dni materiala; lesa za kurjavo je bilo le malo. Te razmere bo nova vlada odstranila.

O socialističnem mirovnem delovanju se je Kerenski izrazil sledeče:

"Tužjemci, ki so zasledovali rusko politiko, ne vedo, da je bilo pod staro vlado mirovno gibanje mnogo večje kot je sedaj, toda politika teme ni tega gibanja pustila v javnost. Zdelo pa, ko je zopet vpeljana prostost govora, se vse sliši in vemo, česar prej nismo vedeli."

Kerenski je izrazil upanje, da bo nemški narod odstranil svojega cesarja.

Suhači zopet na delu.

Suhači hočejo izrabiti sedanjo vojno, da bi dosegli svoje namene, namreč, da bi ljudje pili le to, kar bodo dovolili prohibicionisti. Pozabili so sedaj na vse druge vzroke, ki so jih trobili prej v svet, da opravičijo svoje početje. Nankrat sedaj so prišli na to, da se porabi pri izdelovanju alkohola, pri pivu pa ječmen in koruza, katerih pridelkov bo sedaj primanjkovalo, ker se nahajamo v vojni in vsled tega se mora takoj brez odlašanja prepovedati izdelovanje alkoholnih pijač ter se prepove piti vse alkoholne pijače. Za nameček pa hočejo prepovedati tudi vino, akoravno se za vino ne rabijo ne rži, ne ječmena in ne koruze. Vino bi se ne smelo rabiti drugače kot pri mašah.

Kuropatkin.

Taikent, Rusija, 23. aprila. — Bivši generalni guvernir Turkestana, general Aleksander Kuropatkin se nahaja na poti v Petrograd. Spremlja ga močna vojaška straža. Zaradi raznih prestopkov se bo moral zagovarjati pred proviziorno vlado.

POZOR NAROČNIKI!

Izvedeli smo, da potuje po Pennsylvaniji nek človek z imenom KOS, ki se izdaje za zastopnika "Glas Naroda". Tega človeka ni naše upravnništvo nikoli pooblastilo za pobiranje naročnine. — Mi ga sploh ne poznamo. Rojaki, ne zapuajte mu denarja.

Neki zastopniki so oni, katerih imena so priobčena v "Glas Naroda" ali se pa tajniki društva J. E. K. J.

Zavezniška komisija.

Člani komisije pri washingtonskih diplomatih. — Kongres ne bo imel stika s pogajanj.

Washington, D. C., 23. aprila. — Angleška komisija, ki je dospela včeraj popoldne v Washington, je pričela danes zjutraj s svojimi posli, predvsem glede razpolaganja s \$3,000,000,000 ter druge vrste pomoči, katero so obljubile Združene države v skupnem boju proti Nemčiji.

Mr. Balfour-ja smatrajo v Angliji za indolentnega človeka. Nikakih znamenj tega označenja pa ni bilo opaziti danes v njegovih dejanjih. Za moža v sedemdesetem letu pa je bil zelo živahen in energičen. Potoval je dvanaest dni in noči, a kljub temu ni bilo opaziti na njem nobenega znaka utrujenosti. Angleške goste so pustili prvi večer popolnoma pri miru.

Takoj po deseti uri zjutraj so pričeli delati Angleži svoje uradne obiske pri vodilnih javnih osebah Združenih držav. Sile so se razdelile na način, da je šel vsak komisar zase k državnemu departamentu, s katerim bo imel posebne opravke, dočim se je Balfour sam oglasil pri predsedniku Wilsonu.

Kongres ne bo imel posebnega direktnega stika s temi pogajanj z zaveznički, razen da odobri predlogo z vojno posojilo, glede katere je bilo nekoliko nesoglasja med senatom in poslansko zbornico. — Tozadnevne zapreke pa se je vse odpravilo in končno revidirana oblika predloge bo našla splošno priznanje. Predloga bo nato poslana predsedniku v podpis.

Najbolj važna konferenca, ki se bo vršila, bo konferenca med predsednikom Wilsonom in prejšnjim angleškim ministrskim predsednikom, Balfour nima le polnomoči svoje vlade, temveč tudi polnomoči za vse zavezniške države, in pri razpravah s predsednikom bo šlo za to, da se zagotovijo stalni mir ne le za Evropo, temveč za vsak tudi najbolj oddaljeni kotiček zemlje.

Prostost carja omejena.

Prejšnemu ruskemu carju in carici se je prepovedalo občevanje med seboj ali s sojetniki razen v navzočnosti straž. Ta prepoved je posledica tega, ker je neki jetnik sklenil poslati pismo nekemu agentu, v katerem mu je naročal, naj proda njegovo premoženje ter pošlje denar ameriškim bankam.

Villa je v šel pasti.

Juarez, Mehika, 23. aprila. — Pretečni teden so se vršili boji Carranzovih in Villovih čet pri Babricora Ranch. Villa se je osebnostno vdeležil bojev. Indijanci bi bili skoro vjeli Villu, ko je spal v neki hiši. Straža, ki se je nahajala na strehi, je Indijance zapazila in vstrelila, Villa je nato pobegnil še o pravem času.

Slaba zimska letina.

Poljedelski oddelek je izdal danes poročilo, da bo letninja zimska žetev za 50 milijonov bušljev manjša kakor druga leta, vključ temu, da je obsežno obdelanega ozemlja veliko večja kot prej. To bo imelo dalekosežne posledice na vojno, ker Amerika mora poleg sebe hraniti tudi zaveznike.

Nemška mornarica proti Rigi.

Petrograd, 23. aprila. — Iz Rige poročajo, da je iz Libave odplul škadron bojnih ladij z namenom, da napadejo Ruse od zadaj. Tudi iz Kiela je odplul en škadron. Z bojnimi ladjami se vozi tudi več ladij s četami.

Nemški jetniki.

Na Ellis Island je zdaj že več kot 1,100 pomorščakov z nemških in avstrijskih zaplenjenih parnikov. Danes so jih pripeljali iz Porto Rico še 28. Jetnike je stražilo 16 vojakov pod enim častnikom.

Pomanjkanje živil.

Angleži ne potrebujejo toliko živil kakor Francozi in Italijani. Gradnja ladij. — General Goethals.

Washington, D. C., 23. aprila. — Pri konferencah, ki se se vršile med zavezniškimi diplomati in člani washingtonske vlade se je odločno povdarjalo, da mora Amerika v vseh ozirih pomagati zaveznikom. Resnica je, da potrebuje Anglija hrane in drugih potrebščin, toda v Angliji ni potreba tako velika kot na Francoskem in Angleškem.

Balfour je baje izjavil, da Francija potrebuje takoj hrane. Če je ne bo pravčasno dobila, bo popolnoma omagala.

Vlada Združenih držav bo zgradila veliko množino ladij. Gradnjo bo nadzoroval general Goethals, graditelj Panamskega prekopa.

Balfour se tudi zelo zanima za razne gospodarske načrte Združenih držav.

Dokler ne bo dospela v Ameriko francoska komisija, se ne da še ničesar ukreniti.

Po konferenci v Beli hiši je bil Balfour predstavljen podpredsedniku Marshalu.

Vojna jed.

Rim, Italija, 23. aprila. — V prisotnosti rimskega župana, princa Colonna, se je odprla vojna restavracija. To je poskus, kako bi se moglo v vojnem času najceneje živeti. Cena je sledeča: dva kruha 2c, vino 5c, makaroni 8c, pečena 10c, sadje 2c; skupaj 27 centov. Jed se more tudi kupiti in nesti domov.

Po ameriškem denarju je to poceni, po laški vrednosti pa stane vendarle že okoli dve liri.

Angleži so vjeli že mnogo nemških podmorskih čolnov.

Washington, D. C., 23. aprila. — Nek član angleške vojne komisije je izjavil, da so Angleži 10. aprila t. l. dan prej, predno je odpravila komisija, vjeli deset nemških podmorskih čolnov.

Podmorski čolni so več dni iskali bazo. Angleži pa so te baze uničili. Mornarijem podmorskih čolnov je pošla hrana in ko so jih Angleži vjeli, so bili izstradani do smrti. Mostvo je bilo veselo, da so jih Angleži rešili smrti.

Angleži so vjeli več podmorskih čolnov, kot si kdo v Ameriki domneva.

Angleži vedo za več nemških baz. Toda ne porušijo jih takoj, temveč šele tedaj, ko so podmorski čolni zapustili pristanišča. — Podmorski čolni potem ne morejo dobiti potrebnega materiala in se morajo podati Angležem.

Japonski špijoni.

Havana, Kuba, 23. aprila. — Iz Santo Domingo na Kubi poročajo, da so tamonjske oblasti aretirale tri mlade Japonce, katere so zasačili, ki so ravno risali neklo sladkorno napravo in nek most.

Pri sebi so imeli tudi zemljevid Kube. Imeli so tudi knjigo, v kateri so bili zaznamki v španskem, angleškem in japonskem jeziku.

Nesreča z avtomobilom.

Albany, Y. N., 23. aprila. — Danes je zadel nek avtomobil, v katerem se je vozilo pet oseb v voz poulične železnice. Tri osebe so bile ubite, dve pa težko ranjeni, ti Nemčiji.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znano, ne sprejemamo nič več denar za izplačila v Avstriji, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki so zasedeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo vojnega ujetnika ker nam s tem pomagate sestaviti pravilni naslov.

TVRDKA FRANK SAKSER,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Z bojišč.

London, Anglija, 23. aprila. — Na obeh bregovih reke Scarpe smo proti večeru naskočili sovražnika nadolgi fronti. Boj se nadaljuje in naše čete napredujejo.

Južno od ceste Bapaune-Cambrai smo zavzeli do sedaj še nezavzeti del vasi Treseault.

Nočno poročilo: Skozi ves dan so se vršili vroči boji. Kar je bilo najbolj značilno, je to, da je sovražnik izvrševal neprestane protinapade, pri katerih pa je imel težke izgube.

Zavzeli smo vas Gavrelle in ozemlje na razdaljo dve milj in pol južno od tega kraja.

Jetnikov še nismo mogli prešteti, pa je gotovo, da njih število presega tisoč.

Tudi v bližini Lensa smo napredovali ob reki Souchez.

Bili so se tudi značni boji. Naši letalci so izstrelili štiri sovražne aerolane, 15 jih je pa bilo poškodovanih, da niso mogli več nadaljevati bojev. V nekem značnem spopadu sta se bojevala dva naša zrakoplova proti osmim sovražnim. Dva sovražna zrakoplova sta bila izstreljena, eden pa poškodovan.

Pogrešamo sedem letal.

Pariz, Francija, 23. aprila. — Vršili so se zelo vroči boji vso noč južno od St. Quetina in med Soissons in Rheims. Vzhodno od Craone so se Nemci pripravljali na nasok katerega pa smo preprečili z našo artilerijo.

V Champagne so Nemci izvršili hud napad na goro Haut. Napad smo odbili z artilerijo in strojnimi puškami.

Nočno poročilo: V Belgiji je sovražnik napadal na celi fronti. Vse napade smo odbili. Nekatere sovražne čete so se približale našim predjim postojankam, pa smo jih prepoznali. Vjeli smo več nemških vojakov.

Med Somme in Oise so naše baterije z velikim uspehom obstreljevale sovražne pozicije.

22. aprila so se vršili značni boji. Uničili smo šest sovražnih letal. Sinoči je oddelek 16 naših zrakoplovov vrlo v dolini reke Aisne 1740 kilogramov razstrelil.

Boj za Jeruzalem.

London, Anglija, 23. aprila. — Uradna poročila, ki razpravljajo položaj angleških čet v Mezopotamiji, zatrjujejo, da so angleške čete že v stiku s turškimi četami, ki branijo mesto Gaza ob Sredozemskem morju, jugozapadno od Jeruzalema.

Turki se vedno bolj umikajo proti Jeruzalemu.

Sari Bernhardt bodo vbrizgali kri.

Včeraj se je zdravstveno stanje svetovno znane francoske igralkare Sari Bernhardt, poslabšalo. — Zdravniki pravijo, da ji bo treba v njene žile napeljati več krvi, ako se njeno stanje tekom 24. ur ne zboljša. Bolnišnica Sinai, kjer se igralka nahaja, je izdala poziv onim, ki bi hoteli dati gotovo količino svoje krvi.

Švedi v ameriški armadi.

Stockholm, Švedsko, 23. aprila. — Več kot sto Švedov se je zgledilo pri ameriškem poslaniku in so izrazili željo, da stopijo v ameriško armado da gredo v boj proti Nemčiji.

Iz Nemčije.

400 PODMORSKIH ČOLNOV. — ŠE VEČ JIH GRADILJO Z VSO NAGLICO. — "DEUTSCHLAND" BODO PREDELALI V BOJNO LADJO. — BO ROPARSKA KRIŽARKA. — PAVEL KOENIG. — NEMCI VSE STAVILJO NA PODMORSKE ČOLNE. — NEMŠKI VOJAKI. — NEMČIJA IN RUMUNSKA.

Madrid, Španija, 25. aprila. — Nemški trgovski podmorski čoln "Deutschland" je v doku v Kielu. Predelava ga za bojno ladjo. V teku enega meseca bo dogotovljen in ga bodo spustili v morje.

Nemci imajo sedaj 400 podmorskih čolnov, ki so pripravljeni vsak čas iti na morje. Mnogo drugih gradijo z naglico, ki je lastna samo vladni ladjedelnici.

To poročilo so prinesli v Madrid ameriški diplomatični zastopniki, ki so na potu v domovino.

Koenig bo še nadalje ostal poveljnik ladje.

Lastniki ladje "Deutschland" so jo v decembru namenili poslati v tretje v Ameriko. Naložena je bila s kemikalijami, da jih popelje v Združene države.

Sestrška ladja "Bremen" pa je bila določena, da pelje več vreč uradne pošte hamburskega konzulata. Nato pa je prišlo povelje admiralitete, da se naj tovor razloži.

Bilo je nekaj dni potem, ko se je tovor razložil, ko se je izvedelo za vzrok. Admiraliteta je dobila od cesarja dovoljenje, da se sme pričeti z brezobzirnim bojem s podmorskimi čolni.

Malo tedne prej se je raznesla vest, da se je potopila podmorska ladja "Bremen". Pravili so, da se je potopila v viharju. Znano je samo, da nemška vlada nima potrdila, da bi jo Angleži vjeli ali uničili. Kaj mislijo Nemci o tem, da bi se bila potopila v viharju, se ne ve.

Nemci so do zadnjega moža prepričani, da bodo dosegli s podmorskimi čolni uspeh nad Angleži. Ozirali se ne bodo na posledice z ozirom na nevtralne ladje. Ne ozirajo se niti na to, ako Združene države napovedo vojno.

Nemčija je vse stavila na podmorske čolne. Zdaj je najmanj 400 podmorskih čolnov, ki so gotovi in pripravljeni odpluti na morje. Mnogo drugih gradijo z vso mogočeno naglico.

Vse priznanje se mora dati ameriški poslaniku Jamesu Gerardu, ki je odgodil blokado dalje, kot bi jo mogel diplomatičnim putem kak drug Amerikanec. Le nekaj tednov prej se je vrnil iz Washingtona s pooblastitvijo predsednika Wilsona, da Združene države ne bodo trpele, da se vojevanje s podmorskimi čolni zopet obnovi, da bi bili v nevarnosti ameriški državljani na nevtralnih ladjah.

Oljnata polja na Rumunskem, katere so umikajoči se Rumuni uničili in poškodovali, kolikor je pač bilo mogoče v naglici, so zopet v obratu. Navrtali so nove vreče in olje se rabi v Nemčiji za vse različne namene.

Nemški vojniki pošiljajo svojem v domovino vse vrste živčev, kadarkoli je prometna zveza ugodna. To vse kaže, da dežela ni bila popolnoma opustošena, predno so se Rumuni umaknili.

Obleka je veliko življensko vprašanje v Nemčiji. — Osebe, ki imajo denar, si morejo kupiti obleko samo z izkaznicami, katere izdajajo pristojne oblasti. Največ si more vsakdo kupiti po dve obleki na leto.

V mnogih krajih se mora stara obleka, predno kdo hoče kupiti novo, oddati oblastim, da jo pregledajo. Stara obleka prevkroji za revče.

Konzul George Ifft, ki je bil v Stuttgartu, je izpovedal, da je moral oddati svojo staro obleko, ko je kupil novo, v kateri je prišel v Ameriko.

Do zadnjega časa je Švica zalagala Nemčijo z oblekami. Boljše olje za mazanje strojev so Švici dobivali iz Angleške. Angleška vlada je sporočila, da bo vstavlila pošiljanje olja v Švico, ako se ne zaveže, da ne bo več pošiljala v Nemčijo oblek. Ko je švicarska vlada podpisala tozadavno pogodbo, se je olje dalje pošiljalo.

In Nemčija nima zdaj zaradi tega dovolj obleke. Namesto kave so vpeljali vsa različna nadomestila. Toda vsa ta nadomestila ne zadovoljijo ljudi. Čaja in čokolade ni mogoče dobiti. Razno pecivo je že več tednov prepovedano.

Nemški generali sedaj bolj varčno delajo s človeškim materijalom. Ne pošiljajo ljudi več tako v boj kot spočetka vojne. Tudi zadnje umikanje v Franciji se je izvršilo zaradi tega, da se obvaruje armada prevelikih izgub.

Od nikoder pa se ni slišalo, da bi Nemeem primanjkovalo vojakov.

Širom Amerike.

Racine, Wis. — S kapitalom \$500.000 se je tu ustanovila Motor Truck Co.

Dne 7. maja se prične tu obravnavati proti Charles R. Carpenterju, blagajniku bankrotne Commercial & Savings banke. Obravnavo bo vodil sodnik iz Milwaukee, Backus.

Seattle, Wash. — Drž. pravnik Lundin toži Frank Millroya radi veleatvine. Tožitelj sta Stefan Dimež in Pavel Drozd, ki trdita, da sta morala plačati Millroyu \$300 za 40akorski homestead, pozneje sta pa pronašla, da leži teh 40 akrov v Clear jeziru v Sakaggit okraju. Millroy pa pravi, da sta tožitelja dobro vedela, kaj dobijo, ko jima je izročil listine.

Novice iz Chicaga.

Harry Crowa so našli ležečega na progi železnice z odrezano nogo. Umrl je v bolnišnici sv. Ane. Pri njem so našli pismo sledečee vsebine: "Dolže me zločina, ki ga nisem storil in zdi se, da bi me radi spravili v ječo. Bil sem dober član in upam, da dobi zavarovalnino moja mati."

Crow je bil član barbarske unije, pred nekoliko tedni je bil od stavk kaznovan ranjen na glavi. Njegov brat ne ve, kakega zločina da bi ga dolžili.

Pri vrhovnem sodišču dobi- lo je 500 inozemcev svoje prve papirje. Je to izvanredno veliko šte- vilo pri enem samem sodnijskem zasedanju.

Poljska narodna alianca in Y. M. C. A. jih je pripravila do tega, da oostanejo državljani in da si pridobijo državljanske papirje.

Hudič.

Spisal Guy de Maupassant.

Seljak je stal nasproti zdravni- ku ob postelji umirajoče matere. Starka, mirna, udana, jasneja obraza, ju je gledala in poslušala njun pogovor. Umirala je; ni se več obračala, njen čas je bil pri kraju, imela je dvaindevetdeset let.

Skozi odprto okno in vrata je padalo v pramenih srpanovo soln- ce in metalo svojo gorko svetlo- bo na tla od rujave, valovite gli- ne, ki so jo tlačili kmetiški pod- plati že četrto rodov. Prihajal je tudi vonj poljan — prinesel je topel veter — vonj sene, žita, listja, ki se je kuhalo v poldanski vročini. Kobilice so cvrčale na vse grlo in polnile ravan z jasnimi hrupom, podobnim ropotu lesenih igrač, ki jih prodajajo otrokom po sejnih.

Zdravnik je povzdignil glas in rekel:

— Honorij, vi ne morete pustiti svoje matere v takem stanu čisto same. Premine vam lahko vsak hip!

In kmet je ponavljal ves ob- upan:

— In vendar moram spraviti svoje žito; saj je itak že predolgo na tleh. Vreme je zdaj naravnost izborna. Kaj se ti zdi, mati?

In umirajoča starka, vsled nor- mandskega skoparjenja še bolj izsušena, je rekla "da" z očmi in s celotno ter je vsodbuljala sina, naj spravi žito in naj jo pusti u- mreti samo.

Toda zdravnik se je razsrdil in je zatopotal z nogo.

— Vi ste popolna žival, razu- metete, in raz vam ne dovolim tega, razumete! In če se morate spravi- ti žito baš danes, pojdite po Ra- petovko, za vrata, in naj varuje mater! Jaz hočem tako, razume- te! In če me ne ubogate, vas pu- stini poginiti kakor psa, kadar zbolite vi, razumeli?

Kmet, smlajet velikani počasnih kretenj, ki ga je mučila neodloč- nost, strah pred zdravnikom in slepa ljubezen do varčevanja, se je obotavljala, računal in jecljal:

— Koliko pa bo zahtevala Ra- petovka za enkrat?

Zdravnik jo kričal:

— Kaj jaz vem? Odvisno je od tega, za koliko časa jo najmete. Hudičja, pobotaj se s njo! Toda jaz hočem, da je v eni uri tukaj, razumeli?

Seljak se je odločil:

— Grem, grem; ne bodite ludi gospod zdravnik.

In predno se je zdravnik od- pravil, mu je zaklical:

— Poznate me, poznate me do- bro, pazite, kajti če sem jezen, ne zlobudram samo tjavendani!

Ko je seljak ostal sam, se je okrenil k materi in je rekel z nda- uim glasom:

— Grem in poiščem Rapetovko, ko že noče drugače ta človek; ne vzemiraj se medtem, saj bom brž nazaj.

In šel je.

Rapetovka, stara likarica, je varovala mrtve in umirajoče v ob- širni in po vsej okolici. Ko je nato- zivila svoje odjemalce v rjuhe, iz- katerih se ne izmotajo nikoli več, je vzela zopet likalniki, ki je dr- sala z njim po perilu živčev. Na- gubanična kakor jabolko prošle- ga leta, prekanjena, nezupna, skopka, da je njena skopost prešla že v pregovor, sključena v dve- gubi, kakor da bi bila vsled več- nega drsanja z likalnikom po pe- rilu prelomljena v križ, če jo je človek videl tako, se mu je zazde- lo, da občuti ta starka nekak ka- kor kruto, ničeno ljubezen do smrtnega boja. Vedno je govorila ssemo o ljudeh, ki jih je videla umirati, o najrazličnejših načinih smrti, pri katerih je bila prisotna, in pripovedovala jih je z veliko natančnostjo in z vsemi vedno enakimi podrobnostmi, kakor pripoveduje lovec o svojih doživlja- jih...

Ko je Honorij Bontemps pre- stopil njen prag, se je bavila baš s pripravljanim modrila za ovratnike vaščank.

Pozdravil je:

— He, dober večer! Imate se izvršno, kaj ne, mati Rapetovka?

Okrenila je glavo proti njemu:

— Tako, tako. In vi?

— O, kar se mene tiče, se ne morem pritoževati, toda z mojo materjo ne vem, kaj bo.

— Z vašo materjo?

— Da, z mojo materjo!

— Kaj pa je vaša mater?

— Tako ji je, da zaobrača oči.

Starka je izmaknila roke iz vo- de, modrikaste, prstane kaplje vo- de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

de, modrikaste, prstane kaplje vo-

Naukrat je vprašala:

— Ali so vas vsaj z Bogom pravili, mati Bontemps?

Kmetica je odkimala z glavo: Rapetovka, ki je bila pobožna, je živahno vstala.

— Za Boga svetega, ali je mo- goče? Grem in pokličem gospoda župnika.

In stekla je tako hitro proti župnišću, da so mislili paglavci na trgu, ki so jo videli tako hitro hi- teti, da se je pripetila kakšna ne- sreča.

Duhovnik je prišel takoj pre- obleden in pred njim strežnik, ki je pozvaljan v znamenje, da pe- sejo gospod Boga sredi ožanih, pokojnih poljan. Ljudje, ki so de- lali v daljavi, so snemali svoje ve- like klobuke, stali so nepremično in čakali, da izginje bela srajca za bližnjo kmetijo. Ženjuje, ki so na- birale snopje, so vstale in se kri- žale, črna piščeta so bežala pre- strašena po garkih in so se zibala do dobro znane luknje, kjer so mahoma izginila; zrebe, priveza- na na travniku, se je plašilo ob pogledu na belo srajco, začelo je dirjati v krogu na konec svoje vrvi in rezgetati. Strežnik v rdeči halji je stopal hitro in duhovnik mu je sledil, glavo nagnjeno na eno ramo, pokrit s kapo četrta- kotnice, mrmraje svete molitve: za njima je šla Rapetovka, globo- ko sklonjena, sključena v dve gu- bi, kakor da bi se hotela zlekniti med hojo na tla, s sklenjenimi ro- kami kakor v cerkvi.

Honorij jih je zagledal oddale- in je vprašal:

— Kam grede na župnik?

Njegov hlapec, ki je bil bistro- umnejši, je rekel:

— Tvoji materi nesejo Gospod- Boga!

Kmet se ni čisto nič začudil:

— Mogoče, vsekar!

In začel je zopet delati.

Mati Bontemps se je izpoveda- la, dobila odvezo in se obhajala; duhovnik se je vrnil in je pustil obe ženski sami v zatohli košbi.

Tedaj je začela Rapetovka mo- triti umirajočo, vprašujoč se, ali bo trajalo to še dolgo.

Dan se je nagnil: živahnejše sapice so prinesle bolj svež vzduh, ki je premaknil in zažbal podo- ba na steni, pritrjeno z dvema bučkama; male zavese pri oknu belele nekoč, sedaj umazanorume- ne, pokrite z madeži muh, se je zdelo, da se hočejo napihiti, se odtrgati in odleteti kakor starih- na duša.

Ona je ležala nepremično, z od- prtimi očmi, in zdelo se je, da pri- čakuje z ravnodušnostjo smrti, ki je bila tako blizu, ki pa vendar ni hotela vstopiti. Njeno kratko dihanje je žvižgalo narahlo v nje- nem grlu. Zidajzdaj izdihne in na zemlji bo eno žensko bičje manj, ki ga ne bo nikdo objokoval.

Z nočjo se je Honorij vrnil. Prihljal se je postelji, videl je, da mati še živi, in je vprašal:

— Kako je?

Imel je tako navado vprašati tudi drugače, ako se klad ni po- četila dobro. Nato je poslal Ra- petovko domov in ji zabical:

— Jutri ob petih zagotovo!

Odgovorila je:

— Jutri ob petih.

In res je prišla drugi dan ob- zori.

Predno se je Honorij odpravil na polje, je popil juho, ki si jo je bil skuhal sam.

Čuvajka je vprašala:

— No, ali je vaša mati še živa?

Odgovoril je s skodoželjno go- bico v kotu ob očeh:

— Celu bolj se počuti.

In je šel.

Rapetovka se je približala pol- ja žudnega nemira bolnici, ki je borila s smrtjo in ležala še ve- deo tako kakor večer, težko so- dne in kakor da ni ne čuti, oko odprto, roke prekrižane na odeji.

In čuvajka je razumela, da bi znalo trajati tako dva, štiri dni ali celo osem dni; strah ji je stis- nil skopuško srce, hkratu se je dvigal v njej bresen gnjev do te- ga listjaka, ki jo je oseparil, ter do te ženske, ki ni marala umreti.

Vendar se je lotila dela in je čakala, pogled uprt v nagubano obličje matere Bontemps.

Honorij je prišel zajtrkovat; poznalo se mu je, da zadovolje- skorajda razposajen. Nato je zo- pet odšel. Spravil je vse žito do zadnjega ampa v kar najboljših okoliščinah.

Rapetovka je obupavala; vsaka minuta, ki je potekla, se ji je zde- la sedaj ukraden denar. Polšača- la se je je živa, blazna želja, da bi pograbila za vrat to staro mr- ho, to staro trmoglavko, to trdo- vratnico, samo malo bi stisnila in bi prekinila to slabotno, hitro di- hanje, ki ji je kradlo čas in de- nar.

STORI SVOJO DOLŽNOST.

Gospodje:—

Tempotom vam naznanjam, da sem dolgo trpel na boleznih želodca, celo v črevih je bil grozen nered in vedno sem bil zaprt, dokler nisem pričel vi- vati prvi Bolgarski Krvični Čaj. Od takrat je vse prešlo.

Več drugih, ki so sledili mojemu na- svetu, je odstranilo vse nadloge, ki so nastale vsled nezdrave krvi in zane- marjenih prehladov. Jaz sem si vzel za dolžnost priporočiti vsakemu Vaš glasoviti Bolgarski Krvični Čaj, dokler se niso sami prepričali, da ta čaj iz- sti in ukrepi cell organizem.

Pošljite mi še dve škatli, ker jaz hočem imeti ta čaj vedno pri rokah.

S spoštovanjem

Aug. Collander,

575 Red St., Milwaukee, Wis.

To pismo in še več drugih enakih vsebine je bilo prostovoljno poslano Mr. H. H. Schlicku, izdelovalcu slo- vitega Bolgarskega Krvičnega Čaja.

Na tisoče ljudi mu je pisalo, da so se odpravili kašlja, boleznih na ledi- cah, zaprtju, revmatizmu, nečiste krvi in izgube teka po zavziranju tega slo- vitega čaja.

JEMATI GA MORATE RAVNO ZDAJ, ko proučite zina, da si izčistite kri in si uredite dobro zdravje.

Veliki škatli stane \$1.00 in za \$3.00 vam pošljemo 6 škatelj. Dodajte še 10c, ako želite, da se vam pošlje pri- poročeno.

OPOMBA: Čudoviti uspeh Bolgar- skega Krvičnega Čaja je povzročil po- nabude, ki jih prodajajo, kot razne rastlinske čaje, in pravijo, da imajo isti uspeh kot naš čaj. VSAKEGA SVARIMO PRED TAKIMI PONA- REDEMI, čeprav vam jih nudijo zastonj.

Pravi in garantirani Bolgarski Krvični Čaj se pripravi in razpošilja le pri:

Marvel Products Company,

9 Marvel Building,

PITTSBURGH, P. A.

Nato je pomislila na nevarnost. Drugačne misli so ji šinile v gla- vo. Približala se je postelji in je vprašala:

— Ali ste že videla hudiča?

Mati Bontemps je zamrmrala:

— Ne.

Tedaj ji je začela čuvajka pri- povedovati in naštevati razne do- godbe, da bi prestrašila njeno slabotno, umirajočo dušo.

— Nekaj minut, predno človek izdihne — je pravila —, se pri- kaže hudič vsakemu umirajoče- mu. V rokah ima metlo, na glavi lonec in pri tem kriči ter vpije, da je groza. Ko ga je človek en- krat videl, je z njim pri kraju, potem ima le še nekaj trenutkov.

In čuvajka ji je naštevala vse ti- ste, ki se jim je prikazal hudič ti- sto leto, ko je bila ona pri njih:

Josipina Loisel, Evaldija Ratier, Sofija Padagnau, Serafina Gros- pied.

Mati Bontemps se je navsezad- nje vzemirila, se zganila, pre- maknila roke, skušala okreniti glavo, da bi pogledala širom pa- sobi.

Naukrat je Rapetovka izginila ob vznjožju postelje. V omari je vzela rjuho in se ognčila z njo; na glavo si je poveznila lonec, da so mogle njegove tri kratke, ne- koliko zavite nožice kakor trije rogovi v zrak; v desno roko je vzela metlo, v levo pa vre od sve- tlega kositra, ki ga je zagnala na- enkrat pod strop, da je padel z velikim ropotom na tla.

Ko je zadel ob tla, je napravil strašen hrup; tedaj je čuvajka, sključena na stolici, privzdignila zavese, višee konec postelje, in kakor se je prikazala, je mahala, vpiila s piskajočim glasom pod že- jeznim lonecem, ki ji je zakrival obličje, in je grozila z metlo ka- kor hudič pri glumaških predsta- vah, pri čem je stara kmetica kar skopnevala.

Vsa preplašena, izbuljenih oči, se je umirajoča upirala na nelo- ga vsaki način, da bi se dvignila in zbežala; z rameni in prsmi je bila že zunaj; nato je omahnila z glo- bokim vzdihom nazaj — bilo je končano.

Rapetovka je postavila vse svoje priprave čisto mirno na prejšnje mesto: metlo v kot pri omari, rjuho v predal, lonec na ognjišče, vre na polico in stolico k zidu. Kakor je zahteval njen poklice, je nato zatisnila umrle ve- likanske oči, postavila je skledico na posteljo, vtila vanjo blago- slovljene vode, poškopnila bukov križ, pritrjen na mizici, poklek- nila in začela moliti z veliko go- rečnostjo molitve za umrle, ki jih je znala vsled dolgoletnega po- klica na iz

Moj najbolj tragični doživljaj v vojni.

(Newyorsk "World" je prišel priobčati odgovore katere je dobil od najbolj odličnih vojnih poročevalcev, na sledeče vprašanje: — "Kateri je bil vaš najbolj tragični doživljaj v vojni?" — V naslednjem prinašamo v slovenskem prevodu te zanimive odgovore).

Will I-vin poročila:

— Najbolj dramatična stvar, ki sem jo videl v vojni, je bila zelo mirna drama.

Na Velikonočni ponedeljek preteklega leta sem se nahajal visoko v Alpah, pri nekem polku italijanskih alpinov ali planincev. Glavni stan se je nahajal pri nekem kozjih kolibah visoko zgoraj v obliži ledenika. Nad nami so se dvigali goraki velikani, in videti je bilo tudi snežne zakope, v katerih so živeli ljudje kot Eskimi. Oni dan se je tajalo, kar je povzročalo plazove in ves transport je bil ustavljen. Raditega sem ostal v glavnem stanu. Tam sem se seznanil s seržantom (narednikom), telefonistom, ki je istotako posloval kot tolmač. V Chicagu je živel od svojega osmega leta do izbruha vojne ter je imel veliko domotožje za edinim pravim domom, katerega je poznal. Rekel mi je, naj storim le eno stvar, ko se vrnem v Rim, namreč da naročim na njegov naslov "Chicago Tribune". Zanimal se je posebno za Baseball igralce.

Istega dne, pri obedu, je prišlo poročilo, da je bil nek poročnik zunaj na ledeniku ustreljen skozi prsa, najbrž smrtno. Nek italijansko-ameriški vojak mi je obistem času tudi povedal, da se bliža nek avstrijski dezerter. Takoj po obedu se je ta ubežnik pojavil. Bil je velik človek v beli uniformi. Zapazil sem, da ni bil tako vesel kot so ponavadi vsi ubežniki. Govoril sem z njim v angleščini kot s poročnikom, ki me je spremljal.

Nekrat se je obrnil proti meni ter rekel v perfektnem ameriškem narečju: — Kaj pa delate vi tukaj zgoraj? — In zakaj ste vi tukaj? — sem vprašal.

Sodba Zapada o Iztoku.

(iz "Chicago Tribune").

Frank Vanderlip iz New Yorka se jezi na brezbriznost srednjega Zapada.

Tukaj zunaj, daleč od vsakega strahu pred pomorskim čolnom, — pravi Vanderlip — mi sploh ne vemo, da se je vnela vojna. Njemu je lahko razumeti naše pomankanje zanimanja.

Mi nimamo nikakega morskega obrežja. Glede domoljubja pa naj bi skušali biti malo bolj živi, bolj navdušeni.

Prejšnji vojni tajnik je bil tudi jezen na srednji Zapad. Prišel je bil v Chicago, da nas vzdrži. Poskušil je biti ura-budilka tega vase zaljubljenega okraja.

Sir Horace Plunkett, irski agronom, je premeril celo dolgo pot iz Anglije z istim namenom. Čitajoč newyorsk list, je povedal, kako čuti Iztok glede vojne.

Veliki Zapad se pa še vedno ni — predramil.

Admiral Peary je prišel ter nam zaklical, naj se predramimo, a je zopet odšel.

Zaspani Zapad pa se ni predramil. Ni prišel z aktivnim sovraštvom do vsega nemškega ter tu di ni metal težkih opek skozi nemška okna.

Sedaj nas bo obiskal tudi Theodore Roosevelt.

On nam bo najbrž zagotovil, da ni Zapad v resnici tako nepatriotičen da se le ne zave dejanskega položaja.

Vest Zapada ni bila še presunjena od nemških krivici, in naše lastne nevarnosti. Če je on le količkaj sličen onim drugim, nam bo pravil take vrste stvari.

Predno pa pošlje navdušeni — Iztok še več sličnih prorokov, da jadjujejo ob naših vratih, bi mu nasvetovali, naj čita naslednjih par števil.

Preteklo soboto je bilo sprejetih v New Yorku 70 mož v armadi, 29 v mornarico in 40 v mornariški zbor.

Izmed ostalega števila jih je prišlo 18 iz Buffalo.

Istega dne je bilo sprejetih v Chicagu v armadi 158 mož, v mornarico 91 in v mornariški zbor 662.

Nas kavalerijski polk Narodne milicije je edini polk v Združenih državah, ki ima polno, za vojno predpisano število članov. Na isti dan je bilo sprejetih v Kansas City v vsako stroko službe še več novincev kot v Chicagu.

— Ker sem — norec, — se je glasil odgovor.

Prišel je pripovedovati, da je živel šestnajst let v Pittsburghu, kjer ima družino, da pa se ni brigal za naturaliziranje in da so ga v Avstriji, kjer se je mudil na obisku pri svoji materi, utaknili v vojake.

Tu je čakal na priliko, da ubeži, — kajti vse njegove misli so bile v Pittsburghu. Vprašal me je prav zaupno, če mu bodo dovolili iti v Ameriko sedaj, ko je pribežal med italijansko armado.

Stráža ga je odvedla. Moj prijatelj, italijanski poročnik, se je obrnil ter prišel kletu ubežnika.

— Zakaj? — sem ga vprašal. — Ker je moral eden naših najbolj mladih častnikov dati svoje življenje radi tega ubežnika, — se je glasil odgovor.

Nato mi je prišel razlagati stvar. Gori na ledeniku ni nikakih zveznih zakopov. Može prihajajo in odhajajo ter se pri tem poslužujejo ugodnosti ki jih jim nudi vreme.

Onega jutra je padla na ledenik megla in poročnik se je poslužil prilike, da odvede ubežnika v ozadje. Takoj potem, ko so odšli, je dvignil veter meglo in cela skupina je mudila popoln cilj. Avstrijski so takoj obrnili nanj ogenj stroj ne puške. Narednik, ki se je nahajal v skupini, je bil ubit in poročnik smrtno ranjen. Edini, ki je ostal nepoškodovan, je bil avstrijski ubežnik. Razpoloženje italijanskega poročnika je bilo vsled tega umljivo.

Vračal sem se proti glavnemu stanu. Ko sem šel mimo borne kočje, kjer je stanoval polkovnik, sem pogledal skozi okno.

Domotožnega Avstrijca iz Pittsburgha je izpraševal — domotožni Italijan iz Chicaga.

Mesto New York je izdalo o- gnezvit poziv na vse kino-igralce. Lep prstan z demanti bo dobila igralca, ki bo pridobila največ novincev.

Župan Mitchell sam pomaga aktivno pri nabiranju rekrutov. V Chicagu ne ponujamo nikakih demantnih prstanov. Župan Thompson je brezbrizen. On niti ne odobrava izbruha vojne.

V informacijo tem prorokom domoljubja bi se dostavili, da imajo ljudje na Iztoku sicer dostop do oceana in jahte v velikem številu, da pa je bila prva pomožna ladija, katere je bila sprejeta v mornarico, jahta John Bordena iz Chicaga.

Ta se nahaja zdaj v aktivni službi. Vsled tega se nam zdi, da so skrbi Iztoka in njega prebivalcev nekoliko nepotrebne in odveč.

Pravdarska strast.

(Nadaljevanje).

Začel je s tem, da je zvedel, se preden je šel k vojakom, od Urbana Somraka, da njegov oče tedaj, ko je poročil mater, ni imel nikakega premoženja. Vse imetje je bilo od ranjke matere. Ali oče se je takrat postavil, da se mora napraviti ženitna pogodba, in izpeljal jo je dobro v svojo korist. Oba sta prišla na grunt, oče in mati.

Urban Somrak, pa tudi drugi so mu pravili, da je oče po materini smrti vplival na cenilec, da so cenili nizko in da je oče celo nekaj materinih stvari, najbrž kake hranilne bukvice, poskril. Tako-le je rekel Urban: "Če bi bilo po pravici, bi dobil ti, Lumber, polovico posesti s sestro vred, zato bi seveda plačal polovico dolga. Pa to bi bilo lahko! — Saj vidiš vrednost grunta danes! Deset tisoč kron kot en krajcar ima veljave!" — Tako je govoril Somrak vedno, vsak dan, tako so govorili njegovi ljudje, tako cela vas. Ko se je poslavljajal od očeta, pa ne na njegovem domu, ampak v hiši nekega sosedja, kamor si ga je dal poklicati, je opomnil očeta, kaj govore ljudje. Oče je bil hud, češ, da Somrak ni bil nikdar dosti prida, da laže. On, Lumber, je to povedal hitro Somraku, Somrak si je zapisal priče in je šel — tožiti!

Pri razpravi zaradi razžaljenja časti je bil Lumber sam za pričo. Lahko bi se bil kot sin obdolženca odpovedal pričevanju, sodnik mu je to tudi ljubega miru celo pripovedal. Ali on je hotel biti poleg

Pričeval je sicer na pravici, kar je slišal, ali — očetu na kvar. Hotel je videti, kako se bo oče obnašal. Dobro ga je opazoval. Zdelo se mu je — Lumber je postal ves rdeč v obraz, ko je to pripovedoval, — da mu oče noče pogledati v oči. Ker je imel slabo vest, seveda! — Materino dediščino mu je prikril!

Lumber se je strašno razburil pri svojem pripovedovanju. Skušal sem mu dopovedovati, da je vse to le slutnja, nesrečen slučaj, da nima pravice, sumiti očeta nepoštenega dejanja, ko ni prav nobene dokaza. Lumber me je poslušal, pa je le — odmajeval. Svarim ga, da naj se ne vdaja takim mislim, naj sodi trezno. Ne pomaga nič. — Začel je prisegati, da je stvar taka in ne drugačna, da mu je oče dediščino prikril. Tu sem mu segel v besedo in ga resno opomnil da v tem oziru nobene besede več. Naj nadaljuje povest svoje preteklosti, ali pa greva narazen. —

Lumber je nehal prisegati in me prosil naj ga poslušam naprej. Rekel sem mu, da ga poslušam, ač pustim tisto staro pesem. Objubiti mi je, da bo miren.

Pravil mi je nadalje. Oče in Somrak sta se poravnala: oče ni bil kaznovan, ali stroške je pa moral plačati. Hud je bil radi tega, in ko mu je Lumber pisal od vojakov po denar, mu je kar vse, česar od odpravnine 200 kron še ni dobil, kar naenkrat poslal. Bilo je še okoli 120 kron. Pa ni pisma, nobene besede ni bilo pisane od očeta.

"Kaj pa da", pravim jaz, "vesel naj bi bil oče sina, ki priča pri sodnji zoper njega, mesto da bi se odpovedal!"

"Moral sem, če ne, bi mi Somrak ne bil nič več pomagal!"

"Do česa naj bi bil pomagal?" ga vprašam hitro.

"Do moje pravice."

Pogledam ga strogo.

"Lumber, ali že zopet prehajate na to nesrečno misel?"

"Gospod, odpustite. Noč in dan mislim le na to mojo zadevo, kako bi sedaj ne!... Pa ne bom več govoril tega."

Pravil je naprej, da je šla njegova nevesta dve leti potem iz lastne volje iz Ljubljane domov k očetu, da bi kaj pomagal k poroki. Oče pa se je vželel, češ, da mu je sin nakopal po nepotrebnem pravdo s Somrakom in ga pripravil v stroške. Ko pa je prišel od vojakov, sta se vendar le poročila. Ona ni bila nič kaj pri volji, on pa je hotel tako, očetu prav na kljub!

V bližnji tovarni za stole je dobil dela. Sprva je še šlo, ko sta hodi on in žena na dnino. Ali čez poldrugo leto pride otrok. Žena zbolí ob porodu. Treba več denarja. Lumber gre k Somraku, ta ga — odpravi z lepimi besedami, češ, oče bi mu moral pomagati. Pisal je očetu, pa odgovora ni bilo.

"Pa sami niste hoteli iti k očetu?"

"Ne! Na dom ne, ki bi bil moral biti moj! Nikdar več ne!" Tako je sklenil Lumber, a — držal tega ni!

Prišla je zima.

Žena se ni mogla za nobeno delo prijeti, tudi ako bi dala otroka kam drugam. Delal je pridno, ali prišel je strah in praznovati so tri tedne skoro brez vsake podpore. Vsi prihranki žene iz prejšnjih časov, iz njene službe, so že pošli glad je potrkal na duri. — Šel je delat drugam.

Pri velikem prevozniku je dobil delo. Pomagal je vozariti, konjem je koval kopita, ker se je svoj čas tega dela kot kovaški pomočnik naučil. Zasluzek je bil dober, ali ni bil dosti doma. Zahajal je ne-hote v gostilne in pri pičaji se mu je zdelo, da ga zavest revščine ne tare tako hudo. Pa prišel je še drugi otrok na svet. Potreba je bila sedaj še večja, skrbeti je moral za ženo in dva črviča. —

Žena se je nekoliko popravila, ali zaslužila je le malo. Denarja je bilo vedno manj. Obrabl se je na Somraka, pa ta je le obljuboval in obljuboval, dal pa ni nič; vedno je le namigaval na — očeta in na veliko materino dediščino. Rekel mu je, da on priča, da je imela njegova ranjka sestra, Lumberjeva mati, vsaj 2000 kron prisluzke ženega, k sta se z očetom poročila. Kje je tisti denar, je vpraševal. Treba očeta — tožiti, je rekel, da se pravica izkaže!

Tožiti! — Vpraševal je svoje tovariše, znanec. Eni so rekli, naj toži, drugi — ne. Nazadnje je pa šel k sodniku. Tam so mu rekli, kak nima denarja, bo treba ubožne pravice, ker pojde tožba čez 1000 K veljave in je treba za take tožbe odvetnika. Skončala bi se tožba le pri deželnem sodišču v Ljubljani, pri domačem okrajnem sodišču ta

ke velike reži ne morejo zdelati, so rekli. —

Dobil je ubožno spričevalo, potrjeno od hišnega gospodarja, kjer je stanoval, od župana, od župnika in od okrajnega glavarstva. Župan ga je debelo gledal, ko ga je prosil za potrdilo, župnik pa je bil nevoljen in ga opomnil na četrto zapoved božjo! — Ali — Lumber se ni vdal, pravica naj se izkaže, je rekel.

Pri domačem okrajnem sodišču so mu napravili prošnjo na zapisnik, da je dobil obtoženo pravico in odvetnika — za veliko tožbo zoper očeta. Res, čez deset dni pride obvestilo, da so mu dali za zastopnika revnih odvetnika dr. Mirka Kisovca v Ljubljani. Kmalu dobi od tega pismo, da naj pride k njemu, da sestavijo tožbo. Ali to ni šlo tako hitro. Odvetnik je hotel imeti dokaze, priče.

Somrak mu je šel zelo na roko, dobili so priče. Toda nekaj jih je odvetnik zavrgel, češ, da ne velja nič, nekaj jih je čisto drugače pri sodišču pričalo, kakor je Somrak zvedel. Tožba je bila izgubljena!

Odvetnik je napravil pritožbo na Gradec; pomagalo ni nič. Doktor Kisovec mu je sedaj pisal, da naprej, na najvišje sodišče na Dunaju, stvari ne mara več gnati, ker bi nič ne pomagalo.

Ali on, Lumber, je zaupal v Somraka, ki je zanj prišel in mu tudi 60 kron posodil, da si vzame sam novega odvetnika. Hajd v mesto, dvakrat, trikrat. Za denar mu je napravil drug odvetnik pritožbo na Dunaj. Strašno dolgo je trajalo, več kakor pol leta, preden je prišla rešitev, pa pomagalo ni nič. Potem je ta odvetnik rekel da bi celo stvar ponovili, če zve za kake nove priče. —

Lumber je šel k domačemu sodišču, šel v Ljubljano k predsedniku deželnega sodišča. Povsod je zvedel, da je sicer mogoče, da je oče dobil kaj malega več po zapuščinski razpravi, kakor mu je šlo ali sedaj je, kar je, dokazati ni mogoče več ničesar. — Torej — prepozno naj bi bilo? — Ne, izposodil si je vnovič nekaj denarja da je napravil odvetnik predlog da se pravda obnovi. — Tudi brez uspeha!

Neki tovariš v gostilni mu je pravil, da je v Celju prav poseben pretkan odvetnik. Ko bi šel do njega?

Res, šel je peš v Celje k tistemu odvetniku. Ta je precej spoznal kaka krivica se je njemu, Lumberju, zgodila, in svetoval je, da se napravi še ogradba radi hudodelstva goljufije — zoper očeta! — Tudi to se je zgodilo, pa ogradba ni imela nobenega uspeha. Državni pravdnik jo je vrgel v koš! Seveda, je rekel Lumber, vse drži z bogatimi zoper revne. —

Oče je imel tudi odvetnika v Ljubljani. Ta je zdaj vložil tožbo proti sinu radi razžaljenja časti. Lumber je bil obsojen na 14 dni zapora. Pritožba pa zopet ni ničesar pomagala. — Kazen je moral odsedeti!

Med tem se je dolga strašno kopila; žena je begala od znanca do znanca, da je dobivala na posodo za kruh in sol. "Materine dediščine" pa le ni bilo in ni bilo. —

Naprej ni mogel, nobena gospodarka mu ni hotela ničesar sprejeti. Nekdo mu je svetoval, da bi napravil milostno prošnjo na presvitelega cesarja, češ, Njegovo Veličanstvo bo zaukazalo oblast, da se opravi storjena mu krivica. Za sestavo prošnje je bilo zopet treba šteti noveev, ali prošnja je prišla nazaj s pojasnilom, da take pomoči ni. Potem je začel sam pisati pisma na cesarja, drugo, tretje je prišlo nazaj; ko je pisal četrto, peto, ni bilo več nobenega odgovora na pisma, saj so mu že pri povračilu tretjega pisali, da na naslednja ne dobi več odgovora.

Začel je zopet hoditi k sodišču. Ker so ga tam že poznali, ga ni nihče rad poslušal. Nazadnje ga je sodnik vendar sprejel, rekoč mu, da naj vendar že miruje; naj uvidi, da mu ni pomagati, če — je še pri zdravi pameti.

To ga je silno vželelo in odgovoril je sodniku v jezi in kar tuko, da materine dediščine ne pusti, in sedaj še celo ne, ko je imel že take stroške, pa — če mora tudi očeta ubiti! Sodnik mu je nato ostro zabijal, da naj ne govori tako, sicer pride v zapor ali pa ga dajo pod kuratelo!

Odšel se ni več potikal po sodiščih, pa doma ga tudi ni trpelo. Najljubše mu je bilo v gostilni. Žena je stradala, otroci so stradali, ali njemu, Lumberju, je šlo samo za to, kako dobiti materino dediščino, kako se masčevati nad očetom.

Svojo debelo zimsko suknjo, ki

mu je dobro služila, ko je ob mrzlih dneh vozil za prevoznika, je zdaj prodal za dvajset kron! Kaj mu bo suknja, si je mislil. Zdal je vse pri kraju: ali da oče dediščino, ali pa. —

Par kronic je dal ženi. Prosila ga je, naj ostane doma, naj se poprime zopet dela. — On pa je sklenil: tokrat se pojde, samo tokrat! In šel je v gostilno!

Njegovi pajdaši so precej zavohali, da ima zopet nekaj denarja. Pili so na njegov račun. — Bilo je že proti polnoči. Eden izmed njegovih pajdašev vstane in govori, kakšen ugleden mož je, kako ga imajo vaščani radi, kakšen imeniten gospodar bi bil, ako bi mu dal bogati oče, kar mu gre po sloveskih in božjih postavah. Napije mu, da bi vendar enkrat njegova pravica zmagala. Trkali so in pili. — Njega pa je v prsih stiskalo in dušilo, da materine dediščine ne dobi nikoli, da ostane revež do koneca dni. —

Tisto noč je obležal od vina o-moten v gostilni na klopi. Zbudil se je rano. Denarja ni bilo v žepu niti belica več. Bežal je proti domu. Žena ga je čakala vso noč in — jokala. To ga je vželelo. Umil se je, preoblekel se in praznično obleko. Žena ga je prestrašena vprašala, kaj da misli. On pa je rekel, da gre po — materino dediščino. — Žena ga je osuplo pogledala — pa ga ni razumela. —

Odšel je v jutranji megli, pa skrivoma si je vzel seboj — sekir! Dirjal je proti očetovemu domu.

Sreč mu je strašno bilo, ko je zagledal hišna vrata. V glavi pa mu je šumelo in vrvelo. — Burno je prestopil prag hišnih vrat. Prvi ga je zagledal mali brat. Ustrašil se je ključa očeta — zbežal.

Oče na pol opravljen, prihitel v vežo. — zavpije: "Za pet ran, Jože, kaj hočeš? Ali si zmolel?"

Ne da bi kaj izgovoril, privleče Lumber sekirico iz suknje, skoči proti očetu, ki je strahoma skočil nazaj proti sobi, in ga vsaka po glavi. — drugič. — tretjič da se je oče — zvrnil. — Sam pa je šel precej k žandarom, ki so ga še tisto uro odvedli na sodišče. —

Lumber je končal. Proti koncu svojega pripovedovanja je strašno sopol in besede tako bruhal iz sebe, da sem ga komaj razumel. Pri tem je gledal v tla ali v steno. — Šele ko je vse izpovedal, uprl je vame svoje oči, ki so bile vse motne. —

"Lumber, vi ste danes meni dosti več povedali, kakor sodnikom. Torej — je res, — da ste imeli namen — očeta usmrtiti?"

"Res, — gospod!"

V tem, ko je izpovedoval to priznanje, je bilo videti, kakor da bi se Lumber sam v se zgrudil. — Vest, ki mu je očitala strašno dejanje, ga je v tem hipu — strla.

Da se vsaj nekoliko pomiri, sem ga dal odvesti v celico in mu obljubil da ga kmalu zopet obiščem. —

Drugi dan sem šel zopet pogledat v spise št. 2318. Lumber je doslej vedno tajil, da je očetu kaj hudega prizadejal. Izgovarjal se je, da je bil od vina in jeze tako razgret, da niti ni vedel, kaj se je z njim godilo, dokler se ni našel v preiskovalnem zaporu.

Ta zagovor in pa še bolj sodišču naznanjena okolnost, da so Lumberjevo sestro pred leti sprejeli v blaznico, ker se ji je mečalo, je bil vzrok, da so bili poklicani zdravniki, ki so ga preiskali, ali je — zdrave pameti. Pa zdravniki so dejali, da ne najdejo glede njegovega uma ničesar nenavadnega.

Prišel je pred porotnike. Državni pravdnik, ki je zastopal tožbo, je imel kaj lahko stališče. Nič ni pomagal, da je pravil Lumber da ne ve o ničemer. — domača sekira ga je izdala. Državni pravnik je govoril, kdor je vzel z doma sekirino in jo skoro uro hoda skrivaj nosil do tistega, ki ga so-vraži, je imel tudi gotovo namen, da bo sekirno — rabil, za kar se sekira rabi. —

Porotniki so enoglasno potrdili, da je Lumber ravnal v namenu očeta usmrtiti.

Državni pravdnik je predlagal kazni težke ječe med 10 in 20 leti ter poudarjal, da je pripisovati le zdravi in izredno kreпки naravi očetovi, da je vse tri rane na glavi po treh mesecih lečenja v bolnišnici — vendar le prebolel. Ako bi bil oče umrl, predlagati bi moral — smrt na vešilih.

Sodniki so prisodili ubijalecu Lumberju — deset let težke ječe. — Da bi bil svoje dejanje skesano priznal, — akoraj gotovo bi bila kazen vsaj za eno, dve leti milejša! —

Lumber je torej sedaj več priznal, kakor v preiskavi in na sodbi. Ali ga je vest preveč težila? Ali ima kak poseben namen, da je sedaj več priznal, kakor prej? —

Hotel sem se prepričati, kako je s tem. Prihodnje dni sem ga obiskaval, na videz le, da ga preiščem radi zdravja.

Lumber je parkrat prišel govoriti o tem, da je sedaj vse povedal. Jaz sem mu le odvrnil, da je prav, ako si je slednjič olajšal vest! On me je skrbno gledal, očividno se pričakuje kake druge izjave iz njegovih ust. Ko se je to parkrat ponovilo, me vpraša Lumber:

"Ali ne bom sedaj pomiloščen? Saj sem vse priznal!" Sedaj sem vedel, kaj ga je gnalo k priznanju.

"Pomiloščen se hočete biti? — Kdo vam je pa vdahnil to misel?"

"Drugi so mi rekli, da je mogoče pomiloščenje, ako priznam."

Lumber je radovedno vpiral oči vame: jaz pa sem ga nalašč, preden mu povem resnico o možnosti pomiloščenja, še vprašal naslednje:

"Pa čemu naj bi vas pomiloštili? Ali bi hoteli storjeno krivico popraviti? Ali svoje dejanje resnično obžalujete in se ga kesate?"

"Obžalujem?" ponovi Lumber moji besede.

"Hudo mi je že", nadaljuje za nekoliko časa, "da je tako prišlo, ali kdo je kriv? — Oče, in nihče drugi ne! Krivico mi je delal! Ko pridem ven, se mora iskazati pravica! Začel bom stvar iznova. —"

"Ako pa ne pridete ven? — Pomiloščenje je navadno le mogoče, če vsaj dve tretjini kazni že prestanete — in do tedaj je še več ko pet let! Kaj pa, ako tega ne doživite?"

"Potem pa morajo moji otroci stvar naprej gnati!"

Te besede je izgovoril Lumber zopet tako — divje, da sem nad njim že obupaval. Priznanje — mu je bilo le sredstvo, da se čim prej — po njegovi misli — izkoplje iz ječe in potem — prične iznova svojo staro pesem o krivici. Videl sem, da ga je pravdarska strast prevzela — popolnoma, da ga niti strašne posledice njegove strasti niso sprehotile.

XX

Novi ceniki!

Pišite po naš novi cenik za najnovjšega izdelka zelenozlate krasne moške Elgin ure.

Je nekaj tako krasnega, da niste še nikdar kaj enacega videli.

Cene so jako nizke, ure garantirane.

Velika zaloga Columbia gramofonov, dalje prave Kranjske plošče ko igrajo na obe strani. Vojaške, Avstrijske in Nemške godbe, marše polke, valčke itd. General Hindenburg marš, Huzarski marš itd.

Vse te plošče so Columbia in igrajo na obe strani.

IVAN PAJK,

urar,

456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonjskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

STENSKO MAPO CELE EVROPE \$1.50

VELIKO STENSKO MAPO, NA ENI STRANI ZDRUŽENE DRŽAVE IN NA DRUGI PA CELI SVET, CENA \$1.50.

ZEMLJEVID PRIMORSKE, KRANJSKE IN DALMACIJE Z MEJO AVSTRO-OGRSKE Z ITALIJO. — CENA JE 15 CENTOV.

CENA SAMO 25 CENTOV.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company

23 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

</

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VERHOVNI ZDRAVNIK:

Dz. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 106, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VARGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
JOHN BUPNIK, Box 24, S. B., Delmont, Pa.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni ODBOR:

UDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yda. Station RFD, Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČHEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vad dopis, tikajoči se uradnih sadev, kakor tudi denarne pomoči, naj se pošilja na glavnega tajnika Jednote, vse priloge pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo ostralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

Preko morja.

(Konec.)

Anica ga je mirno poslušala. Čelo ji je bilo vedro, sijajno, dolge in goste svilnate obrvi, povsem mirne, oko globoko, polno neke svečane devičke bistriče, a na ru-deči ustnici, na pol odprti, legel je komaj odsevan nasmeha in videli so se nekoliko skozi ono živo in vlažno rdečico snežnobeli zob-je. — Črna obleka se ji je krasno podajala, polne prsi so se draže-tno vzdigovali in padale, zmiraj enako, kakor bi ji bila sre- — Leva noga, iztegnjena proti bal-konu, je počivala na preprogi, na peti svetleča čevljička, in se gu-bila pod gosposko obleko, do vit-kega pasa, v vzorni, odlični črti. Ko je Zane izpil, natočila mu je drugo čašo vina in mu podala le-po in toplo roko. Sluga se je bla-ženo smehljaj. Okoli oči, ki so se porudečile, nabrala se je mreža tankih gub. Vzdignil je roki pro-ti stropu, razširil jih in šel iz so-be upognjen in drsajoč za seboj noge. Na pragu je vzdihnil: — Gran dio! Veliki Bože, kaj sem doživel!

Popoldne je čitala Anica pri oknu, v svoji spalnici. V tej sobi so bili zidovi temnomodri, a po-krivalo na postelji, divan in na-sonjači, modri kakor nebo. Ves pod je bil pokrit z debelo in meh-ko preprogo. Na zidovih so vise-le tri slike, jako lepe, v pozlače-nih okvirjih, a vse tri so predče-vale ljubavne prizore na čarobni beneški laguni.

Nad posteljo je bila krasna Madonna od nekega starega ita-lijanskega slikarja. Božanstveno se je nasmehal v križu mali Jezus-ček. Anica je včasih celo uro gla-dala to sliko.

Vse pohiše je bilo gosposko — grofovsko, Omara, zrealo, miza, u-mivalo, vse je bilo krasno, toda priprosto. Grofica Marta sama je uredilo to sobo svoji hčerki.

Anici je bilo prve dni čudno v tej sobi; ni hotela niti sedeti na na-sonjače, s svilo pokrite.

Čitajoč pri oknu, mislila je na mater in na Toneta, da ni ve-de-la, kaj čita. Zaprta je knjigo, vz-e-la velik daljnogled in gledala na črsko obalo. Razločila je steezice, nekatere hraste, prod pred zal-i-vom, videla ovce in vole, sedaj zo-pet skalovje, na zopet obalo, a — najbolj okno svoje sobice, kjer je z njo spala mati, ki je privikrat prišla na otok.

Potem je gledala selo Vrutak. Župnikovo hišo, stolp, cerkev, zde-lo se ji je, da čuje župnikov glas, petje pastiric, znani smeh selske de-ce.

Spominjala se je vsega, veselih in žalostnih dni, vsake malenkosti. Gledala je potem na južno o-ni mali otok, kjer se je razbila lad-ja, spoznala pečino, pod katero

je bila sama celo noč, spominjala se je onega poljuba, ko jo je To-ne dvignil iz morja na obalo, spom-injala se je, kako se je Tone ra-nil, zdela se ji je, da ga vidi ok-ravljenegega lica — in strepeče.

Od napornega gledanja so ji stopile solze v oči.

Potem se je sprehajala po vrtu in na obali. Krasno je bilo pred-večerom. Na otok Čres je padla raztrgana senca, kakor so raztrga-ni gorski vrhovi na isterski obali, za katero se je solnce zakrilo.

Anica je večerjala pred hišo, — pred mormem, in potem se je zo-pet sprehajala po tih obali, potem pa šla v svojo sobo.

Hotela je zapreti okna, ali noč je bila prekrasna. Naslonila se je na okno in se počasi vtoplela v — sladke spomine, v zlate sanje. — Čim dalje je gledala v bajno noč, tem bolj ste se rudečili njeni ust-nici. Zacrana v tiho radost je gledala neki gozdni na otoku, hre-penela po njem in se spominjala sladkih besed in poljubov.

Nevkrotljiva sila je vlekla nje-no razburjeno srce tja preko mor-ja, na oni tih, dragi otok. Njeni zenice ste se bolj svetile, ustnice ste se ji dražestno smehljali, in le-pi zobje so se zasvetili v meseči-ni. Bila je očarana.

V mlado srce so se zlivale vse slasti, ves čar, vsi tajni zvoki, vse pesni morja in gozda, vsa velika in opojna skladnost one razkošne noči. Nemir, bolno hrepenenje, — mnena tesnoba prešinili so potem Anico. Čelo ji je bilo zdaj vroče, zdaj mrzlo, tesnoba ji je legla na prsi, zdela se ji je, kakor bi na-glo venela.

Njeno oko bi ranilo v tem tre-nutku orla, ne le mladeniča, ali iz-nenada je preletela radostna zona bujne mladosti njeno telo, suhi in vroči ustnice ste ji postali vlažni, minula jo je tesnoba, v njenih ze-nicah vtrnil se je oni plamen.

Ko si je globoko oddahnila, ji je začelo srce mirneje biti, prsi so se ji bolj vzdigovala. Zdela se ji je, kakor bi jo pritisnil na prsi in poljubil oni, katerega je ljubila. Pomirila se je in vzradostila, in ljubko ji veje nočna sapa v kras-no lice, razsvetljeno z mesečino in s pokojem in blaženstvom.

Okoli desetih začne korake v drugi sobi.

Nekdo potrka na vrata in vpraša: — Anica ali ste že legli?

— Nisem še. Izvolite noter, go-spod baron. Želite li kaj? Mama je odšla jutraj v Trst.

Baron dene palico in klobuk na mizo, sede na divan, pogladi bra-do in reče: — Krasna noč. Setal sem po o-bali. Ne želim ničesar — Pri-šel sem, da vas vprašam, kako ste dovršili dan. Sedite sed na di-van.

— Hvala, dobro, ali lepše se mi zdi, edar je mama doma.

— Vi neizmerno ljubite svojo mater, a ves ostali svet prezirate. — Jaz? — začudi se deklica in ga živo pogleda. — Lica mu je bilo bolj rudeče ne-go navadno, oči bolj morne. — Da, vi prezirate celi svet... tudi mene, da, tudi mene! — Jaz nikogar — — Ali prosim vas! Jaz vas po-znam! — — Ali vi veste, kaj je ljubezen? Ne, tega vi ne veste. — Baron, jaz vas ne razumem. — Vi bi bili srečni, ko bi me mogli razumeti — — Vi ste že dete in ne mislite na svojo bodoč-nost — —

Anica je bila v zadregi in pove-sila je oči, pomislivši na Toneta. — Da, vi ste dete, vam še ni se-demnajst let. Da bi bili pametni, bili bi srečni — —

— Jaz sem srečna pri svoji ma-teri. — Vaša mati je čudna žena... Muhe, muhe. He, he! — Dobra je moja mati. — To vi pravite, ali jaz — — Ne, ne morem reči, da je hudob-na, ali jaz mislim, da ste vi bolj-ši. Pa zakaj me vi prezirate, ali ako hočete, mrzite? — vpraša jo in se nasmehe.

— Jaz vas ne mrzim. — upre ona oči na njegovo lice. — Njegove oči so se svetile. — Vi me tedaj ne mrzite? To je lepo, ali kaj je ljubezen, tega vi še ne veste. Ali jaz vem, kaj je ljubezen. Glejte, vaša roka je jako lepa. — reče ji tiho, prijem-ši jo za desnico.

Anica strepeče in iztrga svojo roko iz njegove. — Iz baronovih ust je dišalo vino — Anica, vi se bojite? — — Koga? — — Mene. Ne bodite dete! Ako bi samo vedeli, kaj jaz mislim, od-kar sem vas spoznal — —

Anica, kako ste krasna! Jaz v ce-lem svojem življenju nisem videl lepše deklice, kakor vas. Recite mi, da me ne mrzite. Recite, sama sva. Zakaj molčite? Ako bi vi ho-teli, bi vaša mati — —

— Moja mama? — strese se de-klia. —

— Vaša mati bi morala napo-sled dovoliti — — Vi trepete-te? Ali ste dete! Čujte, krasna Anica! —

— Prosim vas, pustite me! Ma-ma! — zavpije Anica zamolklo ko-jo je z levico objel okoli pasa. — Trdno jo je držal.

— Vaša mama? Umirite se, A-nica, ne bojte se! Da bi vedela vaša mati! In kaj potem? To m-je zadnja briga! Jaz sem vašo mater ljubil, a sedaj je ne ljubim več. Ako bi se poročila, bila bi o-ba nesrečna. Prej ali pozneje naj-vaša mati zve, da se z njo nočem poročiti. Povejte ji svobodno vse. Recite ji, hvala vam bodem dol-žan. Ali ji hočete reči? —

— Hočem. — odgovori Anica vsa zmočena. — Anica, vi ste divna deklica! — izusti zamolklo in jo močnejše objame z levico okoli pasa. — Baron, pustite me, vi ste — pili — —

— Kaj hudiča trepetate? Ne, nisem pijan, ali jaz vas ljubim bodite moja žena, srečna bodeva, jaz nočem več vina piti, zmiraj bodem ljubil — —

— Pustite me, vi ne veste, kaj delate, prosim vas — —

— Ne, duša, ne, pridite iz moje-ga naročja, moja roka je močna. Anica, jaz vas ljubim — neizmer-no vas ljubim — —

Baronovo lice se je teneno raz-žarilo, oči so se mu okrvavile, ves se je tresel, iz ust mu je puhtel vroč dih.

Deklina, blede in prestrašena, se mu je hotela iztrgati in odsko-čiti z divana, toda ni mogla. Ko jo je baron objel z desnico, drže jo zmiraj z levico okoli pasa, in ko jo je hotel z vso silo poljubiti raz-gret od strasti in od vina, je ona zbrala vse svoje moči in se mu je z jednim mahom iztrgala in ga o-drinila od sebe, tako, da se je pre-valil na ledja in udaril z glavo pod mizo.

Anica je pobegnula na obalo, — umojena in usopljena. Letela je po stezi ob morju nekoliko časa, a potem je obstala, naslonila se na steno in zaplakala.

Nikdo je ni videl, ko je pobe-gnila iz hiše. Potem je sedla kraj morja in se zagledala v Čres, v one gozdice, tja preko morja, obli-te s sijajno mesečino.

Gleda in gleda, a nakrat skoči na noge in leti po stezi ob morju. Oddahne si in zopet leti. Za četrt ure pride pred malo kočico ribi-ča Poldeta. Potrka na vrata. — Kdo je božji? — Jaz sem, Polde. Vstanite — jaz sem, Anica! —

Polde, star človek, s kratko, si-

vo brado, odpre vrata in reče, ko spozna Anico: — Po glasu sem sodil, da ste vi. Kaj zapovedujete? — Kje je vaš sin? — Spi, signora contessa! — Zbudite ga hitro. Vi veste za zaliv pod Radetičovo hišo? — Kako ne bi vedel? Tam na Čresu je. Bil sem že sto in stokrat na onemrodu. — Zbudite sina, da gremo v la-djico. — Čujem, čujem! — oglasil se Poldetov sin iz kočice. — Ali kam hočemo? — vpraša stari Polde. — V zaliv pod Radetičovo hi-šo. Tiha noč, lepo vreme, — veli Anica. — Vreme kakor steklo! — pri-trdi ribič, pogledavši nebo in morje. — Anica skoči prva v ladjico. — Ribiča zapalita luli, odvečata la-djico, pa veslata po tih, veliki lukli, ki je bila pod mestom Glavino. Veslata sta ob obali, kjer je bila pristava Aničine matere. — Ribiča molčita, čuje se le pljus-kanje vesel in šumenje morja pod ladjico. —

Anica sedi na deski, naslonjena na bok, a glava se ji je spustila na desno ramo. Ladjica teče, ka-kor po modri svili, kjer se igra mesečina. Kedar vesla odrinejo morje, se okoli njih živo zaiskri, a kedar se vzdignejo iz morja, te-jejo ž njih biserji — kapljice. —

Ladjica privesla pred hišo Ani-čine matere. Vse je tiho okoli hi-še. Na šipe oken je padel sijaj lu-ne. Iz vrta se je čulo slavlčev-o petje. Bilo jih je slavlcev na sto-tine na vrtu in v gozdu na obali. Njih petje se je vzdigovalo v vi-sine poletne noči, v blag vzhod, v katerem so se združevale vsa-kovrstne vonjave. —

Anica pogleda vrt, odkoder je zašumela nočna sapa, da ji prin-se vonjave rož. To je bil zadnji pozdrav onega vrta, kjer so se ve-je na visokem drevesu počasi ma-gale v mesečini, kakor divne o-gromne čipke na novi, gizdavi ob-leki poletne noči. —

Ni se čulo več slavlčev-o petje iz vrta. Anica je včasih obrnila pogled na obalo, ki se je zmanj-ševala na zapadu. Mislila je na mater in na tihem točila solze. —

Pred njo se je povečevala dru-ga obala, črnska; gozdi so naglo rasti in zmiraj lepše se je razlo-čevalo, tam prod, tam pečina in oni hrast na vrhu brega. —

Bili so sred ozime Velikih vrat. V modrem morju se je videlo včasih tu pa tam nekaj belkaste-ga, kakor slab odsev ramen, nog, celega trupla krasnih žen, ki pla-vajo pod površino in izražajo čud-ne izgre, zvijajo se, stegujejo bele in okrogle ure, a na to hite tja, kjer se mesečina najbolj draže-tno preliva z morjem. —

Črnska obala ni več daleč. Že se vidi, kako se svetli v mesečini ona izlizana stena, ki štrli iz mor-ja pred prodom. Iz tega milaga zaliva je že vetril od kraja privei na morje vonjavo čreških gozdov. —

Ribiča potegneta vesla v ladj-ico, da napolnita in zapalita lule. Nastane tišina, a v tej tišini se je čulo dolgo in sladko petje slavec-iz gozda nad zalivom: pozdrav mi-le obale. —

Anico spreleti radostna groza. Ribiča zopet veslata nazaj. —

Deset dni pozneje je prišla grofica Marta na otok Čres k An-tonu Radetiču. Anica je zavrila od radosti in je padla v na-ročje. Marta je dolgo jokala, spu-stivši glavo na hčerino ramo. —

Jela ju je prosila, naj ne joka-te, in pripovedovala grofici, ka-kolo sta se ona in Anton od čuda desetkrat prekrizala, ko ju je A-nica zbudila koli dveh po polnoči. — Anica je hitro pisala v Trst, kaj ji je govoril baron Spanza, kako se je prestrašila in pobegnula na otok Čres. Prosila je v listu ma-ter naj blagoslovi njeno ljubezen, ker ona bi ne mogla živeti brez Toneta, in naj ji prosti, da je po-begnula iz hiše pri sv. Dominiku. —

Na kraju pisma je vprašala: — Mila mama, kako bi jaz ži-vela brez tebe? —

Grofica ni mogla hitro, ko je dobila pismo, iz Trsta, ker je le-žala teta na smrtni postelji. Ko je teta spremljala k grobu in u-redila nekatere reči, je hitro od-potovala. Teta ji je zapustila vse imetje. Marta ni imela sedaj ni-kogar na svetu razun Anice. —

Vse niti, ki so jo spajale s svet-om, so se naglo pretrgale. Izpila je celo gorke čaše nesrečne lju-bezni in ni hotela uničiti sreče svo-jege deteta. V sreči svoje Anice se je nadejala najti utehne svoje-mu pobitemu srcu. —

In našla je to uteho — — Marta ni nikdar več govorila z baronom Spanzo, tudi pisala mu ni. Vse je prodala, kar je ime-la okoli Glavine, prizidala Rade-tičevi hiši štiri lepe sobe, kupila polja in gozde na otoku, osvobo-dila Toneta od puške s pomočjo neke gospode in se nastanila na Čresu. —

Ko je Anica dovršila sedem-naajsto leto, poročila se je s To-netom v Vrutku. —

Stari župnik, Aničin učitelj, je ihtel, ko ju je blagoslovil. Nik-dar se ni bilo takega pira v selu Vrutku! —

Na pir je prišel tudi Tonetov brat Ivan iz semenišča in je kra-sno govoril Anici in bratu pri o-bedu. Vsi svatje so si brisali sol-ze. Ivan je nekoliko časa pozneje postal župnik v nekem mestu v Istri. Bil je uzoren svečenik, odli-čen rodoljub. —

Grofica Marta je pomagala si-romakom, mnogo je potrosila za-župniško cerkev v Vrutku in na-pravila dva nova zvonova. Ko se je razlegal po otoku in morju sre-brni glas tleh zvonov, je narod blagoslovil dobro grofico. —

Leto dni po piru je kristol žup-nik Aničinega sinčka, a dva me-seca pozneje je starček blaženo umrl na večno. Ugasnil je kakor sveča. Marta je kupila spomenik iz mramorja za njegov grob in vzela k sebi njegovo sestro Ka-tico. —

V mili samotni na otoku, pri do-brih ljudeh, Antonu in Jeli, pri blaženem Tonetu in pri dveh kra-snih sinčkih svoje srečne Anice je našla svoj mir in pokoj. —

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JANEZ ERZEN? Rad bi izvedel za JAKOBA BE-CAJ. Doma je iz Grahovega pri Cirknici na Notranjskem. Pred šestimi leti sva bila skupaj v Thomasu, W. Va. Slišal sem, da se nahaja nekje v Milwaukee, Wis. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi naznani, ali naj se pa sam oglasi svojem bratu: Rudolph Bečaj, Box 694, South Fork, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Kje se nahaja JOHN TROHA, podomače Mihov? Doma je iz Babnega polja. Pred par meseci je bil v Barbertonu, Ohio, in zdaj ne vem, kje se nahaja. Pro-sim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi na-znani, ali naj se pa sam oglasi. John Susman, 420 Robinson St., Braddock, Pa. (23-25-4)

Slov. pevsko podporno društvo "ZVON"

SEDEŽ V CLEVELAND (NEWBURG), OHIO.

URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF BLATNIK, 3582 E. 82. St., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: GUST STRAJNER, 993 E. 63. St., Cleveland, Ohio.
Tajnik: ANDREW ZAGAR, 3704 E. 78. St., Cleveland, Ohio.
Podtajnik: ANTON GORENC, 7728 Ossage Ave., Cleveland, Ohio.
Blagajnik: MIKE VRČEK, 3684 E. 7

